

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 28P/224/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207733
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušana Kuchariková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122207733.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dušanou Kucharikovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ B. B., nar. XX.XX.XXXX a 3/ C. B. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúce z matky A. B., E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, právne zastúpenej JUDr. Lukášom Kišľačkom, advokátom, so sídlom Weberova 8, Prešov a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, právne zastúpeného Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom Hlavná 50, Prešov v konaní o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. zveruje maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, B. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky,

II. obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok,

III. otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého A., sumou vo výške 170.- Eur mesačne, na výživu maloletej B. sumou vo výške 140.- Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou vo výške 90.- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc 06.09.2022 do 06.05.2023,

IV. dlžné výživné za obdobie od 06.09.2022 do 06.05.2023 vo výške súhrne 3.200.- Eur sa otec zaväzuje zaplatiť v 10-tich splátkach po 320.- Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok,

V. otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého A., sumou vo výške 80.- Eur mesačne, na výživu maloletej B. sumou vo výške 70.- Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou vo výške 50.- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc 06.05.2023 do právoplatnosti výroku o rozvode, teda 05.12.2023,

VI. dlžné výživné za obdobie od 06.05.2023 do 05.12.2023 vo výške súhrne 1.000.- Eur sa otec zaväzuje zaplatiť v 10-tich splátkach po 100.- Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok,

VII. v prevyšujúcej časti výživného návrh z a m i e t a,

VIII. styk mal. detí s otcom sa neupravuje,

IX. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 06.09.2022 žiadala zveriť maloleté deti, pochádzajúce z manželstva rodičov do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca žiadala určiť výživné pre mal. A. 300.- Eur, pre mal. B. 250.- Eur a pre mal. C. 200.- Eur. V priebehu konania svoj návrh doplnila a zmenila návrh na určenie výživného tak, že žiadala určiť výživné zo strany otca nasledovne: pre mal. A. 350.- Eur, pre mal. B. 300.- Eur a pre mal. C. 250.- Eur. Zároveň žiadala, aby súd neupravil styk otca s maloletými deťmi. Otec žiadnym spôsobom neprispieva na výživu a výchovu mal. detí. Uviedla, že o domácnosť sa stará výlučne ona. K spoločnému hospodáreniu uviedla, že každý má svoj bankový účet, spoločne nehospodária, otec platí inkaso a všetky ostatné potreby rodiny a mal. detí odkazuje na matku a jej príjem. Celá starostlivosť o výchovu a výživu mal. detí podľa matky ostáva na nej. Tvrdí, že otec radšej pravidelne prispieva náboženskej organizácii Marana Tha. Podľa matky sa maloleté deti otca boja. Matka zároveň podala aj návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode. Toto konanie sa vedie na tunajšom súde pod sp. zn. 27P/224/2022. Vo veci bolo rozhodnuté dňa 9.10.2023. Výrok o rozvode, zverení mal. detí do starostlivosti matky a o zastupovaní a spravovaní majetku oboma rodičmi nadobudol právoplatnosť dňa 05.12.2023.

2. Otec s návrhom matky nesúhlasil a zvýraznil, že návrh neobsahuje pravdivé tvrdenia. Uviedol, že uhrádza výdavky za bývanie v rodinnom dome, za stravu a iné potreby pre domácnosť a mal. deti. Jeho príjem je cca 2.000.- Eur mesačne, konkretizoval výdavky za elektrinu a plyn 140.- Eur, splátka leasingu 276.- Eur, benzín 180.- Eur, televízia a internet 40.- Eur, strava 300.- Eur, aktivity s deťmi 100.- Eur. Otec uviedol, že najlepším jediným spravodlivým rozhodnutím v najlepšom záujme detí je to, aby boli mal. deti A., B. a C. zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch tak, že „matka sa zaväzuje zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý párny týždeň v kalendárnom roku od nedele od 18:00 hod. do nedele nepárneho týždňa do 18:00 hod.“, „otec sa zaväzuje zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od nedele od 18:00 hod. do nedele párneho týždňa do 18:00 hod.“ Počas prázdnin a sviatkov navrhol striedavú osobnú starostlivosť upraviť nasledovne: „počas letných prázdnin bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý nepárny rok od 1. 7. od 8:00 hod. do 16. 7. do 8:00 hod. a od 1. 8. od 8:00 hod. do 16. 8. do 8:00 hod. a každý párny rok od 16. 7. od 8:00 hod. do 1. 8. do 8:00 hod. a od 16. 8. od 8:00 hod. do 1. 9. do 8:00 hod.; počas letných prázdnin bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý nepárny rok od 16. 7. od 8:00 hod. do 1. 8. do 8:00 hod. a od 16. 8. od 8:00 hod. do 1. 9. do 8:00 hod. a každý párny rok od 1. 7. od 8:00 hod. do 16. 7. do 8:00 hod. a od 1. 8. od 8:00 hod. do 1. 9. do 8:00 hod.“ ďalej „počas vianočných sviatkov bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti každý nepárny rok od 23. 12. od 9:00 hod. do 30. 12. do 9:00 hod. a každý párny rok od 30. 12. od 9:00 hod. do 7. 1. nasledujúceho roka do 9:00 hod., počas vianočných sviatkov bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti každý párny rok od 23. 12. od 9:00 hod. do 30. 12. do 9:00 hod. a každý nepárny rok od 30. 12. od 9:00 hod. do 7. 1. nasledujúceho roka do 9:00 hod.“ ďalej „počas veľkonočných sviatkov bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý nepárny rok od Zeleného štvrtka od 8:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod., počas veľkonočných sviatkov bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý párny rok od Zeleného štvrtka od 8:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod.“ ďalej „počas jarných prázdnin bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý párny rok od pondelka, na ktorý pripadá začiatok jarných prázdnin od 8:00 hod. do posledného dňa týchto prázdnin do 18:00 hod., počas jarných prázdnin bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť mal. deťom každý nepárny rok od pondelka, na ktorý pripadá začiatok jarných prázdnin od 8:00 hod. do posledného dňa týchto prázdnin do 18:00 hod.“ s tým, že navrhol, aby rodič, u ktorého končí interval starostlivosti, bol povinný odovzdať mal. deti riadne pripravené a so všetkými potrebnými vecami v mieste bydliska druhého rodiča alebo v školskom zariadení. Výživné počas striedavej osobnej starostlivosti navrhol neurčiť, alternatívne navrhol výživné do sumy 220.- Eur dokopy pre všetky maloleté deti.

3. Rodičia absolvovali stretnutie s koordinátorkou na tunajšom súde v zmysle KOCHÉM-skej praxe, no nepodarilo sa im dosiahnuť konsenzus. Na prvom stretnutí dňa 13.12.2022 matka uviedla svoj príjem 500. - 600.- Eur, špecifikovala svoje výdavky a to: strava v škole 40.- Eur na každé dieťa, ZRPŠ 20.- Eur ročne na každé dieťa ŠKD 15.- Eur, TF 3.-Eur na mesiac, voľné lístky 10.- Eur na 2 deti (raz za tri mesiace obec prepláca nejakú čiastku), strava 160.-Eur, ošatenie 60.- Eur na tri deti, hygiena 30.-Eur na tri deti mesačne, lieky, kredit pre deti 4.- Eurá mesačne pre každé dieťa, sporadické voľnočasové aktivity, hygiena pre matku 10.- Eur mesačne, ošatenie pre matku 12.- Eur mesačne, benzín 200.- Eur, splátka za auto 30-50.-Eur, telefón 28.-Eur. Ďalšie potrebné výdavky: školské potreby, školské výlety (ktoré si deti zatiaľ nemohli dovoliť, mimoškolské aktivity. B. má záujem o Grimmy, má rada futbal, A. by

chcel chodiť na futbal, C. taktiež). Matka by im chcela založiť aj nejaké poistenie. Všetky voľnočasové aktivity kino, kúpalisko, či iné, hradí matka maloletých. Uviedla, že si nemôže s deťmi dovoliť výlety ani predĺžené víkendy. Otec uviedol príjem cca 2.000.- Eur mesačne a tiež na stretnutí špecifikoval výdavky a to: energie v dome 130.- Eur, internet a TV 50.- Eur, lízing 276.- Eur, pohonné hmoty 150-180.-Eur, strava 300.-Eur a jednorazové výdavky na domácnosť. Otec uviedol, že nevedel, že deti majú záujem chodiť na nejaké krúžky. Teraz to už od matky vie, preto je ochotný na tieto aktivity aj prispievať. Daňový bonus a prídavky na mal. deti poberá posledný rok matka, dovtedy si to uplatňoval otec. Matka tvrdila, že otcovi bolo vždy ľúto prispieť na aktivity detí, ale sám si doprial výlet do Ríma za cca 800.- Eur a minimálne 200.- Eur posielala mesačne spoločenstvu Marana Tha.

4. V rámci konania o rozvod manželstva, sp. zn. 27P/224/2022 na základe návrhu otca (primárne s cieľom zachrániť manželstvo), rodičia začiatkom roka 2023 absolvovali stretnutia na referáte poradenskopsychologických služieb (RPPS). V otázke zachovania, resp. ukončenia manželstva nedošlo medzi manželmi k názorovej zhode, preto psychologička RPPS upriamila pozornosť na rodičovské úlohy manželov. Obaja vyhlásili, že sú pripravení akceptovať úlohu druhého rodiča v živote detí. Spolupráca s rodičmi bola ukončená s tým, že v prípade potreby môžu manželia RPPS opätovne kontaktovať.

5. Na druhom informatívnom stretnutí konanom 06.02.2023 matka v rámci konania o rozvod trvala na podanom návrhu na rozvod, nevidiac možnosť obnovy manželského spolužitia. Matka uviedla, že zatiaľ nemá financie na to, aby si zabezpečila vlastné bývanie. Otec uvádzal, že na výživu maloletých prispieva nákupmi do domácnosti, synovi vyplatil lyžiarsky výcvik a chce mu prispieť aj na lyžiarsku výstroj. Matka vnímala toto prispievanie ako dočasné a účelové, pričom doplnila výdavky, a to zvýšené stravné v škole pre každé dieťa 50.- Eur, ostatné sa nezmenili. Otec doplnil svoje výdavky o jednorazové financovanie plota, cca 6.000.- Eur.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s ich písomnými vyjadreniami ako aj tými pred koordinátorkou, oboznámením sa so záznamami z informatívnych stretnutí, oboznámením sa s príjmami a výdavkami účastníkov, sobášnym listom, rodnými listami detí, správou z RPPS, správou kolízneho opatrovníka, výsluchom svedka, zistením názoru mal. detí, pripojeným spisom sp. zn. 27P/224/2022 ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Maloleté deti A. nar. XX.XX.XXXX, B. nar. XX.XX.XXXX a C. nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z manželstva rodičov, ktorí uzatvorili manželstvo dňa 18.08.2007 a bolo zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Široké. Toto manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 27P/224/2022 zo dňa 09.10.2023. Maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a súd určil, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Tieto výroky nadobudli právoplatnosť 05.12.2023. Súd zaviazal otca k povinnosti platiť výživné na mal. deti tak, že otec povinný prispievať na výživu mal. A. 280.-Eur, mal. B. 230.- Eur a na výživu mal. C. 190.-Eur. Vo zvyšku návrh výživného zamietol. Styk otca s mal. deťmi neupravil. Medzi rodičmi nefunguje komunikácia. Otec má v súčasnosti narušený aj vzťah k maloletým deťom. Približne od mája 2023 matka býva oddelene a v rodine prebieha akási „faktická striedavá starostlivosť“ s dvojtýždňovým intervalom, ktorú navrhla matka, aby si otec vyskúšal, čo všetko znamená striedavá starostlivosť, resp. len starostlivosť (s poukazom, že doposiaľ bola celá starostlivosť na nej) o tri deti. Otec s týmto postupom nesúhlasil, avšak takáto matkou nastavená forma starostlivosti reálne prebiehala. Matka odchádzala na dva týždne preč zo spoločnej domácnosti v čase, kedy mal starostlivosť o deti vykonávať otec a prišla v čase, kedy ju mala vykonávať ona. Počas jej starostlivosti otec neopúšťal spoločnú domácnosť argumentujúc tým, že žiaden súd nerozhodol o takej starostlivosti, preto on zotrval v domácnosti aj v čase, kedy sa ona starala o mal. deti.

8. Matka na pojednávaní uviedla, že chce deti do svojej starostlivosti, lebo deti sa otca boja, hoci on si myslí, že je to len rešpekt. Nechce, aby vyrastali v takomto toxickom prostredí. Uviedla, že otec začal veľmi veriť v Boha a trvá to tak 2 roky, predtým to bolo relatívne v poriadku, ale ako sa nasťahovali do nového domu (apríl 2021), tak odvtedy počúva slová ako to, že „ja som pánom domu a pokiaľ sa ti nepáči, tak môžeš ísť.“ Zdôraznila, že nejaké sklony takéhoto despotického správania boli aj skôr, ale prehliadala to, resp. vzhľadom na to, že bývajú v malej dedine, tak to chcela nejak utuľtať, chcela, aby to bolo dobré. Doteraz je v kuchyni jej matky diera v dverách, keď sa nahneval a kopol do tých dverí. Otec je agresívny, on už svoju novú rodinu našiel v sekte. Domáce prostredie opísala ako samé zákazy, príkazy, deťom vzal telefóny, nedovolí im pozeráť niektoré rozprávky, tie ktoré si nahrali aj vymazal. Zablokoval

YouTube kanál, televízne programy nad 15 rokov, môžu pozerat iba TV Lux alebo tam, kde dávajú Svätého Otca. Vzťah k nemu opisala ako úplne chladný, a ani vlastné deti k nemu necítila žiadnu lásku a ani si ho nevážia, majú z neho strach, za čo si môže on sám. Považovala za smutné, že krásnu rodinu so zdravými deťmi vymenil za iné priority, a to za fanatickú vieru. Už nechce, aby deti vyrastali v rodine, kde sú vystavované neustálym zákazom, príkazom a fyzickým trestom. Uviedla, že prácu nezmenila štyri roky, zvládala pracovať a starať sa o deti a domácnosť. Otec jej vzal aj auto s tým, že ak chce chodiť do takejto práce, tak sa tam má dopraviť sama. Popierala otcove tvrdenia o jeho starostlivosti. Ani deti jej nesmeli pomáhať s domácimi prácami, lebo otec im to zakazoval so slovami, „ty si matka, staraj sa, to je tvoja práca.“ Uviedla, že pracuje v reštaurácii, ktorá je otvorená od 9:00 do 21:00, pracuje na krátky a dlhý týždeň. Dlhý týždeň je 5 dní (pondelok, utorok, piatok, sobota, nedeľa), krátky týždeň 2 dni (streda a štvrtok). Domov z práce chodí okolo 22:30. Dodala, že otec bol cez prázdniny týždeň v Taliansku, 2 týždne bol v Tatrách, teda 3 týždne bol mimo domu a fungovali bez problémov. Uviedla, že sama vyživuje rodinu, dostáva tak 500.- až 600.- Eur mesačne. V septembri, keď otca prosila o peniaze do školy pre deti, odbil ju slovami, že „nie som bankomat“ a že „ty si matka, postaraj sa.“ Uviedla, že pokiaľ by bola v práci o mladšie deti by sa postaral najstarší, tak ako tomu bolo keď bol otec tri týždne mimo domu. Nevidela v tom žiaden problém.

9. Otec na pojednávaní uviedol, že je s deťmi na dennej báze. Víkendy nepracuje a počas toho, keď je s deťmi, zabezpečuje starostlivosť o deti, ako aj o domácnosť. Trávi s nimi voľný čas, robí s nimi domáce úlohy, pozerajú spolu televízor. Chcel uviesť k striedavej starostlivosti, že si to predstavuje tak, že v tom dlhom týždni, kedy je matka v práci, by boli deti s ním, a naopak v krátkom týždni, keď matka pracuje menej, tak aby boli s ňou. Súhlasil s tým, že v rodine existuje komunikačný problém, ale ten podľa neho existuje odkedy matka začala pracovať. Uviedol, že nikoho z rodiny nenúti na účasti v komunite A. F. a ohradil sa k tvrdeniam, že by šlo o sektu, doložil to aj informáciou, že ide o katolícke spoločenstvo a že M-Arénu posvätil arcibiskup Mons. G.. Čo sa týka potrieb pre deti do školy alebo iných vecí pre deti, tak uviedol, že nemá žiaden problém, matka za ním vôbec neprišla a nepýtala od neho financie. K tomu, že uviedol, že „nie je bankomat“, povedal, že to bolo úplne inak. Pracoval vonku a matka za ním prišla, že „daj mi peniaze, idem niečo kúpiť deťom, tak povedal: „počkaj, dokončím prácu a pôjdeme spolu.“ Na jednej strane tvrdil, že sa o deti stará a všetko prebieha bez problémov, na strane druhej obviňoval matku z manipulácie detí a uvádzal, že má s deťmi komunikačný problém napriek tomu, že tvrdil, že jeho starostlivosť o deti je v pomere 90:10 odkedy manželka na dva týždne odchádza z domu a podľa neho sa o deti nestará. Matkou uvádzané bitie najmladšieho a „za uchá“ najstaršiemu synovi odôvodnil ako „výchovné metódy.“ Fyzické útoky voči matke popieral.

10. Súd zisťoval názor maloletých detí vzhľadom na ich vek, ako aj odporúčanie kolízneho opatrovníka a tiež aj na základe návrhu právneho zástupcu matky na doplnenie dokazovania. Mal. deti vyjadrili svoj názor, dňa 08.06.2023 v kanc. zákonnej sudkyne na Okresnom súde Prešov, za prítomnosti kolíznej opatrovníčky. Mal. deti prišli v sprievode matky, neskôr sa dostavil aj otec, rodičia čakali na chodbe. O priebehu vypočutia bola vyhotovená Zápisnica o výsluchu (č.l. 128 spisu) a tiež bol vyhotovený zvukový záznam, ktorý súd nesprístupnil rodičom ani právnym zástupcom s poukazom na záujem dieťaťa a možnosti vystavenia konfliktu lojality čl. 5 písm. g/ Zákona o rodine. Maloleté deti si neželali, aby bol konkrétny obsah rozhovoru sprístupnený, vedeli sa vyjadrovať k rodinnej situácii ako aj prezentovať svoj názor. Súd oboznámil účastníkov o vykonaní rozhovoru s deťmi ako aj so záverom, z ktorého vyplynulo, že si neželajú striedavú starostlivosť, chcú byť s matkou. Právny zástupca otca žiadal o sprístupnenie záznamu z výsluchu s poukazom na to, že súd je povinný umožniť každému, aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonaným dôkazom. Súd zotrval na svojom nesúhlase so sprístupnením záznamu z vypočutia mal. detí predovšetkým s poukazom na záujem dieťaťa a možnosti vystavenia konfliktu lojality (čl. 5 písm. g/ Zák. o rodine) a odôvodnením, že výsluch maloletých nie je dôkazom v zmysle § 195 a nasl. CSP., preto nemožno aplikovať postup podľa § 98 a nasl. CSP. Výsluch maloletých bol zisťovaním názoru maloletých s poukazom na dodržiavanie participačného práva dieťa, garantovaného predovšetkým medzinárodno-právnymi dokumentami, výrazným spôsobom posilňujúce jeho právne postavenie ako slabšieho subjektu. Právo dieťaťa vyjadriť svoj názor k otázkam, ktoré sa ho priamo dotýkajú mu umožňuje čiastočne vyrovnať jeho nerovné postavenie vo vzťahu k jeho zákonným zástupcom. Zároveň tým dieťa participuje na formovaní vlastného života a budúcnosti. Podľa § 38 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, má maloleté dieťa právo byť vypočuté v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o jeho veciach.

Dohovor o právach dieťaťa v čl. 12 zakotvuje právo dieťaťa byť vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom konaní, ktoré sa ho týka. V spise v osobitnej obálke s názvom „nesprístupniť“ sa nachádza aj list mal. A., ktorý bol adresovaný zákonnej sudkyňi, doručený bol dňa 04.10.2023 a v podateľni bol priradený k sp. zn. 28P/224/2022. Z obsahu listu bolo jednoznačné, že mal. A. si výslovne neželá, aby nikto z rodičov alebo právnych zástupcov nevedel nielen o obsahu listu, ale aj o samotnej existencii jeho listu. Súd rešpektoval želanie maloletého a o liste neinformoval účastníkov konania, spravil len úradný záznam v spise a list odložil do osobitnej zapečatenej obálky, ktorá je súčasťou spisu. V liste sa maloletý vyjadroval k aktuálnej rodinnej situácii.

11. Otec sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadroval, že trvá na tom, aby boli mal. deti zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch. Spočiatku konania opakovane navrhoval, aby súd nariadil znalecké dokazovanie, z odboru poradenskej psychológie, príp. klinickej psychológie detí a dospelých, aby boli zistené skutočnosti, aké sú vzťahové väzby, či mal. deti sú alebo nie sú zmanipulované zo strany matky, otca alebo iných rodinných príslušníkov a aká je tam skutočná rodinná situácia na riešenie najvhodnejšieho modelu starostlivosti o mal. deti. Súd tomuto návrhu nevyhovel aj s ohľadom na priebeh dokazovania v konaní ako aj s ohľadom na vyjadrený názor maloletých detí.

12. Na pojednávaní dňa 09.10.2023 otec návrh týkajúci sa úpravy starostlivosti o mal. deti formou striedavej starostlivosti zobral späť. Za najvhodnejší model starostlivosti uviedol spoločnú osobnú starostlivosť a pokiaľ by súd tento návrh nepovažoval za vhodný, v prípade, že súd zverí mal. deti matke súhlasil, aby styk mal. detí s otcom nebol upravený, s tým, že otec nepotrebuje striktnú úpravu styku každý druhý týždeň, stačí mu styk neupravovať, pokiaľ sa matka vyjadrí, že v styku brániť nebude a že považuje za dôležité, aby sa deti s otcom stretávali. Poukázal na to, že napriek tomu, že fakticky prebieha už mesiace nejaká forma striedavej starostlivosti, resp. spoločnej osobnej starostlivosti, deti sú matkou zmanipulované a nevedia s otcom normálne komunikovať a z toho dôvodu navrhol, aby súd nariadil výchovné opatrenie pre rodičov a mal. deti na pôde RPPS na znormálnovanie rodinnej situácie a vzájomnej komunikácie otca s mal. deťmi. Právny zástupca taktiež v priebehu tohto konania ako aj v konaní o rozvoze kritizoval prácu kolíznej opatrovníčky (z dôvodu, že odišla z pojednávania skôr) a namietal jej zaujatosť voči otcovi (z dôvodu, že na pojednávaniach kládla otázky iba , resp. prevažne otcovi a matke nie) a žiadal, aby mal. deťom bol ustanovený iný opatrovník, niektorý zo starých rodičov mal. detí. Kolízna opatrovníčka sa zo skoršieho odchodu z pojednávania riadne ospravedlnila odôvodňujúc to jej končiacou prac. dobou o 15.00 hod. a súd s tým vyslovil súhlas. Necítila sa byť zaujatá a vysvetlila, že otcovi kladie otázky preto, lebo od neho nemá informácie o rodinnej situácii, od matky k dispozícii tieto informácie mala, pretože tá otvorene komunikovala a opisovala rodinnú situáciu na pojednávaniach, resp. pri vykonávaných šetreniach. Súd považoval tento návrh na ustanovenie za opatrovníka niektorého zo starých rodičov za nedôvodný a účelový, keďže z priebehu konania bolo zrejmé, že starí rodičia z oboch strán zastávajú názor, aby rodina bola zachovaná, aby nedošlo k rozvodu a favorizovali otca. Teda práve u starých rodičov možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti. Námietka sa týkala procesného postupu kolízneho opatrovníka, preto na ňu súd neprihliadal. Ak by aj išlo o odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti kolízneho opatrovníka, táto námietka nebola podaná bezodkladne, keďže kolízny opatrovník pracuje s rodinou od podania návrhu. Vo veci bolo už viac informatívnych stretnutí a pojednávaní (aj v konaní sp. zn. 27P/224/2022) a doposiaľ otázky kolízneho opatrovníka smerujúce prevažne k otcovi právnym zástupcom namietané neboli. Súd dodáva, že otec počas celého priebehu konania opisoval situáciu stručnejšie, strohejšie, a aj súd mu kládol v priemere viac doplňujúcich otázok ako matka. Výrečnosť a komunikácia otca je oproti matke výrazne slabšia, a to nemôže byť dôvodom pre spochybňovanie práce kolízneho opatrovníka, ktorý kládol otcovi otázky, aby bolo jasné aj jeho vyjadrenie k jednotlivým udalostiam v rodine.

13. Kolízna opatrovníčka k návrhu otca uviedla, že výchovné opatrenie by v tomto prípade pomohlo, pokiaľ by bolo dobrovoľné a obaja rodičia by chceli zmeniť svoje správanie, pretože zo svojej praxe je zvyknutá na to, že pokiaľ je dané súdom a vynútené, tak nie je efektívne a neplní svoj účel. V tomto prípade momentálne nevidí efektívnosť, skôr sa priklonila k tomu, aby sa situácia upokojila a potom hociktorý z rodičov môže dobrovoľne osloviť túto odbornú pomoc na to, aby boli dobrými rodičmi pre svoje deti a tak zabezpečili rodinné vzťahy. Rodičia sami individuálne môžu ísť za psychologičkou, tá s nimi urobí individuálne sedenia, na základe ktorých ukáže ako komunikovať s deťmi. Pokiaľ by to nefungovalo, tak potom si môže prizvať aj deti a pracovať spolu s rodičom a dieťaťom. Apelovala na rodičov, že mal. deti boli vypočuté a ani jedno mal. dieťa nevnímalo ani jedného z rodičov ako

zlého rodiča, preto pokiaľ sa tam ten vzťah pokazil, treba hľadať nápravu v sebe a konať. Obaja rodičia majú k dispozícii telefónne číslo na RPPS aj na psychológa, ktorý by ich usmernil v ďalšom postupe, ako majú komunikovať alebo čo majú zmeniť, aby sa vzťahy zlepšili. Spoločnú osobnú starostlivosť, ani striedavú osobnú starostlivosť rodičov nepovažuje za vhodnú z dôvodov chýbajúceho hlavného predpokladu dobrej vzájomnej komunikácii a kooperácii rodičov, čo v danom prípade absentuje a nie je medzi rodičmi sporné, že je tomu tak. Zotrvála preto na svojich stanoviskách uvedených v správe ako aj na pojednávaniach, že navrhuje mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, najmä s prihliadnutím na názor mal. detí a styk navrhuje neupravovať. Otázku výšky výživného, ponecháva na úvahu súdu. Kolízna opatrovníčka za účelom zistenia bytových podmienok matky vykonala prešetrovanie dňa 01.08.2023 a uviedla, že matka má v nájme štandardne zariadený 2-izbový byt, vyhovujúci pre prostredie detí.

14. Pred súdom vypovedal aj svedok C. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je otcom matky a svokrom otca a žije vo vedľajšom dome. Tohto svedka navrhol v oboch konaniach otec, aby opísal rodinné vzťahy a okolnosti, ktoré v rodine nastali. Svedok uviedol, že jeho dcéra nemá žiaden vzťah k rodičom, naopak zať sa opýta, či niečo nepotrebujú. Svedok uviedol, že zisťoval dôvod prečo sa chce rozviesť a dcéra mu uviedla, že preto lebo jej manžel je náboženský fanatik a nedáva jej peniaze. Ku vzťahu detí k matke uviedol, že deti mamu majú radi, nesťažovali sa na ňu, najmladší stále za ňou plače, keď je preč. Dedukoval, že ona ich nie, lebo keby ich mala rada, bola by doma a neodchádzala by.

15. Maloletý A. navštevuje 9.ročník ZŠ v obci Široké, maloletá B. je žiačkou 6. ročníka ZŠ Široké a maloletý C. navštevuje 2. ročník ZŠ Široké. Zdravotné problémy deti nemajú, prekonalí bežné detské ochorenia. Matka oznámila otcovi, že chce, aby mladšie deti nastúpili na novú školu do Prešova, ZŠ Námestie Kráľovnej Pokoja v Prešove, ktorá je vzdialená 2 minúty od jej práce, s tým, že najstarší syn dochodí posledný ročník ZŠ v Širokom. Otec odmietol podpísať prihlášky s tým, že mal. deti majú trvalý pobyt vo Vítazi, preto budú chodiť do školy podľa toho kam patria, rozhodol sa tak bez toho, aby sa pýtal detí, čo si želajú. Matka na poslednom pojednávaní uviedla, že s deťmi sa neodstahovala po rozhodnutí o rozvoze a zverení detí do jej starostlivosti z dôvodu, že otec stále nepodpísal deťom prihlášky do novej školy.

16. Matka pracuje v reštaurácii ako čašníčka s priemerným čistým mesačným príjmom 570.- Eur, poberá aj prídavky na deti a uplatňuje si aj daňový bonus. Hradí výdavky: stravu v škole 50.- Eur na každé dieťa, ZRPŠ 20.-Eur ročne na každé dieťa ŠKD 15.- Eur, TF 3.-Eur na mesiac, strava 160.- Eur, ošatenie 60.- Eur na tri deti, hygiena na tri deti 30.-Eur mesačne, lieky, kredit pre deti 4.- Eurá mesačne pre každé dieťa sporadické voľnočasové aktivity, hygiena pre matku 10.- Eur mesačne, ošatenie pre matku 12.- Eur mesačne, benzín 200.- Eur, splátka za auto 30-50.-Eur, telefón 28 Eur. Otec pracuje ako profesionálny vojak a jeho priemerný čistý mesačný príjem je 2.500.- Eur. Hradí výdavky: energie 130.- Eur, internet a TV 50.- Eur, lízing 276.- Eur, pohonné hmoty 150-180.-Eur, strava 300.-Eur a jednorazové výdavky na domácnosť. Na pojednávaní v konaní o rozvoze 09.10.2023 matka uviedla a otec potvrdil, že po tom, čo vyplatil poplatky a výdavky, matke navrhol, že celú výplatu jej pošle na účet a do rozvozu jej takto bude posilať, ona s tým však nesúhlasila, pretože pokiaľ jej doteraz nedal nič, videla za tým niečo nekalé. Nesúhlasila, no napriek tomu, jej poslal na účet 1.500.- Eur, ktoré mu obratom poslala späť na účet. Zároveň ho vyzvala, že pokiaľ jej bol teraz ochotný 1.500.- Eur poslať a nebol to pre neho problém, nech na deti prispieva min. 1.000.- Eur.

17. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

26. V konaní existuje množstvo protichodných tvrdení účastníkov konania týkajúcich sa starostlivosti/nestarostlivosti o mal. deti, prítomnosti/nepřítomnosti rodiča v domácnosti, komunikácie/nekomunikácie, prispievania/nepřispievania na výživu, resp. účelovosti nárazového hradenia potrieb maloletých, fungovania/nefungovania spoločnej starostlivosti o mal. deti, pripravovania/ nepřipravovania jedla, desiat deťom, a pod. Zo zhodných výpovedí rodičov ako aj fotografií predložených matkou (č.l. 116 až 118 spisu) vyplýva, že otec svojím „výchovným pôsobením“ mal. C. spôsobil modriny na chrbte a zadku z dôvodu, že ho nevedel nájsť, nevedel kde sa hrá. Zároveň sám otec priznal, že aj staršiemu synovi dal niekoľkokrát „výchovnú za ucho.“ Aj vo vzťahu k týmto incidentom má súd za to, že otec mal možnosť hľadať si cestu k deťom iným spôsobom ako fyzickou silou, žiadanú odbornú pomoc (ktorú žiadal až na pojednávaní 09.10.2023, tvrdiac, že ide o dlhodobý problém) mohol vyhľadať kedykoľvek počas prebiehajúceho konania. Súd samozrejme rešpektuje právo každého rodiča na výchovu detí, avšak bez vysvetlenia a komunikácie žiadne príkazy, zákazy, tresty v podobe odoberania telefónov, či fyzické tresty nebudú mať želaný výchovný charakter. Navyše s poukazom na kresťanské hodnoty pre ktoré chcel rodinu a manželstvo zachrániť súdu nie je zrejme prečo zvolil spôsoby, ktorými deti od seba sám postupne odháňal. Otec mal dostatočný časový priestor počas konania (prebiehajúceho vyše roka), aby dokázal, čo tvrdil, a to, že o svoju rodinu stojí.

27. V tomto konaní bolo preukázané, že medzi rodičmi nefungovala vzájomná komunikácia, ani komunikácia týkajúca sa maloletých detí a nefunguje doposiaľ „striedavá starostlivosť,“ ktorá sa praktizovala od mája roka 2023 len prehýbala vzájomný rozvrat vzťahu rodičov ako aj vzťahu otca s maloletými deťmi napriek tomu, že práve otec bol ten, ktorý počas tohto obdobia trávil s deťmi viac času ako matka, keďže on neopúšťal domácnosť počas toho ako sa mala o deti starať matka (až na výnimku, kedy bol na rehabilitačnom pobyte). Matka pracuje od roku 2019 v nezmenenom režime, strieda sa jej krátky a dlhý týždeň a aj v minulosti otec odišiel na dlhšie obdobie a matka si vedela zariadiť starostlivosť o mal. deti.

28. Matka bola vo svojom návrhu na úpravu práv k mal. deťom ako aj tvrdeniach konzistentná. Aktuálne rodinné prostredie nepovažovala za dobré pre mal. deti, odôvodňujúc to despotickým správaním otca voči nej aj voči maloletým. Prebiehajúcu faktickú „striedavú starostlivosť“ chcela zaviesť z dôvodu preukázania jej neudržateľnosti v budúcnosti. Mal. deti o tom informovala a vysvetlila im jej priebeh.

Tie tomu neboli naklonené, striedavú starostlivosť si neželajú, čo výslovne uviedli aj pred súdom. Otec najskôr trval na striedavej starostlivosti v týždenných intervaloch, potom žiadal spoločnú osobnú starostlivosť napriek tomu, že sám sa sťažoval na komunikačný problém s matkou ako aj s deťmi. Síce bol za striedavú starostlivosť, avšak s modelom vyskúšania si dočasnej striedavej starostlivosti nesúhlasil (odôvodňujúc to, tým, že on nežiadal dvojtýždňovú, ale týždňovú a súd o žiadnej nerozhodol), aj keď fakticky k nej dochádzalo, až na to, že on neopúšťal spoločnú domácnosť vtedy, keď sa o mal. deti mala starať matka.

29. Otec v priebehu konania tvrdil, že väčšinu času trávi s deťmi on a bez problémov fungujú (aj keď potvrdil incidenty s bitkou mal. C. ako aj s „prefackaním“ mal. A., odôvodňujúc ich ako „výchovné metódy“) a stará sa o všetko, no zároveň poukazoval na zlý vzťah s deťmi (obviňujúc z toho matku), ktorá sa ale podľa jeho tvrdení v domácnosti vyskytovala minimálne a o deti sa odmietala starať.

30. Súd má za preukázané, že uvedený model bez ohľadu na to, či ide o týždňovú alebo dvojtýždňovú interval, nefunguje a nemá dobrý vplyv na maloleté deti, čo potvrdili výpovede matky, svedka D. (keď uvádzal, že deti majú matku radi a najmenší stále za ňou plače), ba dokonca aj samotného otca (ktorý sám tvrdil, že jeho vzťah k deťom je narušený, nevedia spolu normálne komunikovať). Súd musí skúmať, či sú pre navrhovanú striedavú starostlivosť splnené zákonné podmienky, či je jej praktický výkon možný, predovšetkým však, či bude v záujme mal. detí. Diskvalifikujúce pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti je množstvo faktorov, ktoré sa odvíjajú od veku dieťaťa, pretože v prvom rade, súd musí brať na zreteľ, že striedavá osobná starostlivosť musí byť v jeho záujme. Niekedy rodičia dokážu veľmi účinne spolupracovať pri striedavej osobnej starostlivosti, ako aj komunikovať, avšak dieťa nie je nastavené a nie je schopné akceptovať striedanie prostredí. Naopak, niekedy sa rodičia môžu javiť ako nespolupracujúci, avšak nastavenie dieťaťa na striedavú osobnú starostlivosť môže byť veľmi pozitívne. Preto súd pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti berie vždy v prvom rade záujem maloletého dieťaťa a jeho disponibilitu pre striedavú osobnú starostlivosť. Z vyššie uvedených dôvodov súd o striedavej starostlivosti neuvažoval. Spoločnú osobnú starostlivosť rodičov z obdobných dôvodov súd aj po vyjadrení kolíznej opatrovníčky nepovažoval za vhodnú v danej rodinnej situácii, keďže aj tu je jeden zo základných predpokladov vzájomná komunikácia a kooperácia rodičov, ktorá nefunguje, čo preukázali nielen výpovede účastníkov konania, ale aj doložené správy matky otcovi, na ktoré nereagoval (č.-I 233-235 spisu).

31. K otázke úpravy styku sa otec vyjadril na pojednávaní 09.10.2023 tak, že v prípade zverenia mal. detí matke netrvá na striktnnej úprave styku s mal. deťmi, stačí mu vyjadrenie matky, že styku nebude brániť. Tá sa vyjadrila, že brániť nebude, ale ani nútiť, avšak potvrdila, že deťom vie povedať, nech niekam s ockom idú. Nepovažovala za potrebné styk upravovať, ako tak ako aj žiadala v písomnom návrhu. Aj keď sa už medzičasom stal výrok o zverení mal. detí do starostlivosti matky právoplatný (05.12.2023) súd aj v tomto konaní zhodne s úpravou na čas po rozvoде zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky, určil, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Styk mal. detí s otcom v zmysle vyššie uvedeného neupravil.

32. Právny zástupca matky na pojednávaní 09.10.2023 špecifikoval, že za obdobie do 30.4.2023 trvajú na výživnom podľa pôvodného návrhu a to vo výške 300.- Eur na výživu mal. A., 250.- Eur na výživu mal. B. a 200.- Eur a na mal. C.. Od mája 2023 žiadali výživné v zmenenom návrhu, a to 350.- Eur na mal. A., 300.- Eur na mal. B. a 250.- Eur na mal. C.. V záverečnej reči uviedol, že súd by nemal zohľadňovať otcove výdavky na poplatky v rodinnom dome, lebo ten je v BSM a vzhľadom na vyšší príjem otca je logické, že ich platil on, ani výdavky na zubára, ktoré založil do spisu, keďže ide o náklady, ktoré sú spätne preplácané zo zdravotného poistenia. Spochybnil tiež výdavky otca na pánsku bundu pre maloletého A., kde nesedela veľkosť ktorú maloletý nosí, keďže išlo o zakúpenú veľkosť „L“ a mal. A. nosí veľkosť „S.“ Aj pokladničný blok z Kenvela spochybnil, pretože mal. deti nemajú žiadne oblečenie značky Kenvelo. Podľa jeho názoru otec tiež dostatočne nezdokladoval pravidelnosť výdavkov na voľnočasové aktivity detí v sume 100.- Eur. Ani výdavky na TV a internet nepovažoval za relevantné, keďže mal. deťom otec obmedzuje rozsah TV kanálov a vypína internet. Tiež poukázal na vyjadrenia matky o tom, ako boli deti hladné, nemali spravené desiate, nebolo nakúpené ani navarené v čase, kedy mal starostlivosť zabezpečovať otec. Ročné výdavky na odpad, či dane, ktoré sa platia raz ročne uvádzané otcom v sumách 100.- Eur, 50,92.- Eur a 150.- Eur po rozrátaní na mesiace tiež považoval za zanedbateľné čiastky. Náklad na leasing označil za nedôvodný, keďže auto používa výlučne otec. Zdôraznil, že aj keby boli zrátané dokopy všetky otcom uvedené výdavky okrem výdavkov na stravu a následne rozpočítané

na mesiac, stále by mu ostávalo k rukám mesačne takmer 2.000.- Eur, zatiaľ čo na strane matky to bolo vždy skoro 0.- Eur.

33. Právny zástupca otca na pojednávaní 09.10.2023 žiadal, aby súd na čas do rozvodu manželstva zveril mal. deti do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov a neurčil žiadne výživné, odkazoval na predošlé vyjadrenia otca, ktorý podľa neho riadne zabezpečoval starostlivosť o maloleté deti, preto v tomto období nemohlo vzniknúť žiadne dlžné výživné. V zmysle určenia výživného v čase „striedavej starostlivosti“ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/129/2022. Spochybnil výdavky, ktoré dokladovala matka vo forme pokladničných blokov a výpisov z účtov na mal. deti. Nevidel dôvod pre určenie výživného, považoval to za dorovnanie životnej úrovne matky, nie detí. Uviedol, že matka si mala požiadať o manželské výživné. Poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP/111/2022, Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 20CoP/133/2016, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoP/15/2016 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Cdo/101/2015. V záverečnej reči zdôraznil, že matka sa ani po vyhlásení rozsudku o rozvode neodstáhovala zo spoločnej domácnosti a okolnosti starostlivosti sa nezmenili. Čo sa týka životnej úrovne mal. detí, tým, že bývali v rodinnom dome, mali zabezpečenú rovnakú životnú úroveň u oboch rodičov, otec platil všetky náklady súvisiace s bývaním, matka nerozporovala čo ešte otec okrem toho zaplatil, to otec celý čas uvádzal, napr. terénne práce, upravil oplnotenie a potom k tomu platil potraviny, stravu, staral sa o deti, zabezpečoval im starostlivosť s tým, že následne to bol iba výmysel matky, nie dohoda s otcom, že bude prebiehať striedavá osobná starostlivosť v dvoj-týždňovom intervale. Otec s takouto úpravou nikdy nesúhlasil, toto si vytvorila sama matka s tým, že napriek tomu, že na ňu pripadal dvojtýždňový interval, ani v tomto intervale nezabezpečovala osobnú starostlivosť o mal. deti a to najmä v jej tzv. dlhom týždni, ktorý vysvetlila ako prebiehal, kedy končila až večer. Následne bolo zistené, aj ňou priznané, že ani domov nedochádzala pravidelne a prespávala niekde na byte v Prešove, preto je zrejmé, že nezabezpečovala starostlivosť o deti za mesiac, ani v rozsahu dvoch týždňov, ale možno v rozsahu jedného týždňa. Otec navyše zakupoval deťom aj iné veci, ktoré doložil aj potvrdeniami, bločkami. To, čo všetko otec vynakladal, to žiada započítať, avšak hlavne tým, že zabezpečoval osobnú starostlivosť vo väčšom rozsahu ako matka, neexistuje a nie sú splnené podmienky preto, aby matke bolo priznané akékoľvek výživné, pretože vo vzťahu k deťom vyživovacia povinnosť bola zabezpečovaná v zákonnej miere zo strany otca a rovnako tak ju zabezpečovala aj matka, každý v zmysle svojich majetkových pomerov, tak ako to Zákon o rodine vyžaduje, preto podľa neho neexistuje žiaden zákonný dôvod prečo by mal ešte otec prispievať matke na jej potreby, lebo potreby mal. detí v období do rozvodu manželstva boli zabezpečené aj zo strany otca v nadštandardnom rozsahu.

34. Kolízny opatrovník na pojednávaní 09.10.2023 zotrval na svojich stanoviskách, navrhol zveriť mal. deti matke. Výšku výživného nechal na úvahe súdu, dávajúc súdu do pozornosti, že na stretnutí rodičov u kolízneho opatrovníka 26.10.2022 obaja rodičia uviedli svoje výdavky. Matka vtedy uviedla, že otec dva roky deťom nič nekúpil. Otec uviedol medzi svoje výdavky leasing, inkaso, stravu a zariadenie domu, iné výdavky neuvádzal.

35. Súd ako je už zrejmé z vyššie uvedeného mal za to, že je potrebné vyživovaciu povinnosť posudzovať v dvoch obdobiach, a to od podania návrhu do začiatku tzv. „faktickej striedavej starostlivosti,“ od 6.9.2022 do 6.5.2023, a od 6.5.2023 do právoplatnosti výroku o rozvode, teda, do 5.12.2023. Ako je už z vyššie opísaného priebehu „faktickej striedavej starostlivosti“ zrejmé, nešlo o štandardný priebeh striedania starostlivosti. V prvom rade nefungovala, ani doposiaľ nefunguje medzi rodičmi vzájomná komunikácia, ani komunikácia organizačná ohľadom detí. Jediným cieľom tejto „striedavej starostlivosti“ bola snaha matky otcovi ukázať, čo znamená starostlivosť o tri mal. deti, preto z domácnosti odchádzala. Pokiaľ ide o náklady spojené s bývaním, tie za obe obdobia pokrýval otec. Čo sa týka osobnej starostlivosti, z faktického priebehu striedavej starostlivosti, súd pri určovaní zohľadnil neprítomnosť matky, a teda za toto obdobie určil nižšie výživné. Z výpisov z účtu matky, ako aj z pokladničných blokov bolo zrejmé, že matka hradila deťom stravu a oblečenie, ako aj ďalšie potreby do školy. Z výpisu z účtu otca, ktorý selektívne vybral len platby z obchodných domov Kaufland, Lidl, Teco, či obchodov Coop Jednota nebolo zrejmé aký druh tovaru otec nakupoval. Priemerne súhrne za mesiac to tvorilo sumu do 200.-Eur. Nešlo však o preukázanie, či nákupy obsahovali len stravu, keďže v predmetných obchodných domoch možno zakúpiť rôzny tovar. Otec priložil aj výpisy z výberu hotovosti v priemere cca 200.-Eur mesačne, tvrdiac, že išlo o peniaze vybrané na stravu pre mal. deti. Pravidelne vyberal hotovosť z bankomatu, pričom súčasne tesne pred tým, alebo potom urobil nejaký nákup napr. v Kauflande, v Lidli, za ktorý zaplatil kartou, je preto nelogické tvrdenie o použití takto hotovostne vybraných peňazí na stravu

na deti, ak niekto deň, či dva vopred vyberie hotovosť z bankomatu, aby následne alebo tesne pred tým, urobil nákup, za ktorý zaplatí kartou a to aj napriek tomu, že má danú hotovosť k dispozícii. Tiež nemožno uzavrieť, že šlo o náklady určené na potreby detí a nie výlučne na potreby otca. Naopak pokladničné bloky matky obsahovali položky stravy v množstve, ktoré zodpovedá potrebám rodiny.

36. Súd zohľadnil časť výdavkov na stravu a náklady v súvislosti s bývaním, ktoré hradil otec, avšak súd mal za to, že to nepokrylo výdavky mal. detí v takej miere, že by dlžné výživné za dané obdobie otcovi nevzniklo vôbec. Jednorazové výdavky na sezónne oblečenie pre mal. B. a zaplataenie lyžiarskeho výcviku mal. A. súd nezarátal do bežných nákladov na pokrytie výživného. Taktiež nezohľadnil ani výdavky spojené so zubnou starostlivosťou maloletých detí, keďže ide o výdavky, ktoré sú preplácané zo zdravotného poistenia. Výdavky 100.- Eur na voľnočasové aktivity neboli preukázané ako pravidelné. V prvom období určil, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého A., sumou vo výške 170.- Eur mesačne, na výživu maloletej B. sumou vo výške 140.- Eur mesačne, a na výživu maloletého C. sumou vo výške 90.- Eur, teda súhrne 400.- Eur. Za dané obdobie vzniklo dlžné výživné súhrne vo výške 3.200.- Eur, tie povolil otcovi zaplatiť v desiatich splátkach po 320.- Eur. V druhom období zohľadňujúc neprítomnosť matky a jej nepodieľanie sa na osobnej starostlivosti o mal. deti, určil otcovi prispievať na výživu maloletého A., sumou vo výške 80.- Eur mesačne, na výživu maloletej B. sumou vo výške 70.- Eur mesačne, a na výživu maloletého C. sumou vo výške 50.- Eur mesačne, teda súhrne 200.- Eur. Za dané obdobie vzniklo dlžné výživné, za sedem mesiacov, ale keďže po vyhlásení rozsudku o rozvođe manželstva otec za dva mesiace už zaplatil výživné, teda dlžné výživné bolo za päť mesiacov, t.j. 1.000.- Eur, aj to súd otcovi povolil zaplatiť v desiatich splátkach po 100.- Eur. V prevyšujúcej časti návrh zamietol z vyššie uvedených dôvodov, s poukazom na zohľadnenie určitých výdavkov, ktoré za rozhodné obdobia otec vynaložil, ako aj s tým, že vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia.

37. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

39. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa vyššie citovaných ustanovení. Keďže ide o konanie podľa CMP, súd nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP)

Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP)